Rättsfall från Kammarrätterna

Hyrestillskott skattepliktig intäkt

Besvär av ämnesläraren von Z—N angående inkomsttaxering. — Enligt arbetsmarknadsstyrelsens cirkulärskrivelse nr A 24/1969 utgår hyrestillskott (varom föreskrifter meddelats i kungl brev 1969.04.25) under vissa angivna villkor för bostadskostnader till familjeförsörjare som i samband med tillträde av anställning på annan ort fått familjebostad i eller i närheten av den nya anställningsorten. Hyrestillskottet är enligt cirkuläret skattepliktig intäkt.

Länsarbetsnämnden i Luleå utgav hyrestillskott med 1 560 kr till bostadskostnad i Bengtsfors, dit den skattskyldige flyttat med sin familj. Beloppet ansågs som skattepliktig intäkt av TN, länsskatterätten och KR.

KR yttrade: Det från länsarbetsnämnden i Luleå uppburna hyrestillskottet har utgått på grund av von Z—N:s anställning som lärare i Bengtsfors köping. Vid sådant förhållande och då dylikt hyrestillskott inte genom bestämmelse i 19 § KL eller eljest undantagits från beskattning, är hyrestillskottet att likställa med inkomst av tjänst. (KR i Sthlm 9.10.72.)

Amerika-stipendium — frågor om skatteplikt och om ökade levnadskostnader under USA-vistelse

Besvär av forskaren G angående inkomsttaxering år 1970. G som var anställd som forskare på Utrikespolitiska institutet hade under 1969 fått ett stipendium om 13.000 kr från Sverige-Amerikastiftelsen. G hade 1.9.69–29.6.70 med sin familj vistats i USA, där han bedrivit vetenskaplig forskning (Internationella normer om krig).

KR ansåg stipendiet ej utgöra skattepliktig inkomst. G ansågs ej berättigad till avdrag för ökade levnadskostnader — utöver bostadskostnad — under vistelsen i USA med högre belopp än LSR medgivit eller 50 kr för dag (dagsbeloppet uppräknat med hänsyn till penningvärdeförändring o d). Avdraget hade ej reducerats med hänsyn till det skattefria stipendiet. (KR i Sthlm 27.10.72.)

Anm.: Angående ökade levnadskostnader i USA, se RN I 1966 nr 6:2. Se även RÅ 1962 ref 24, 1964 ref 12 (Skattenytt 1964 s 416), 1970 ref 8 (Skattenytt 1970 s 354).

Kioskbiträdes bristande redovisning

Besvär av kioskbiträdet Gunvor S. angående inkomsttaxering 1968. — S som var anställd hos AB Svenska Pressbyrån yrkade avdrag med 300 kr för ”bristinbetalning” till bolaget. — TN och PN vägrade avdrag.

Hos KR åberopade S intyg enligt vilket det avdragna beloppet avsåg skillnaden mellan vad hon uppburit och vad hon redovisat. — TI invände emot avdragsrätt

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:16:48

att S inte tillfredsställande redogjort för bristens uppkomst. Bristen kunde vara en ej avdragsgill kapitalförlust. Enbart den omständigheten att S brustit i redovisning var icke skäl att medge avdrag.

KR yttrade: Enligt obestridd uppgift i KR har S och annan befattningshavare jämlikt bestämmelse i kollektivavtal varit skyldiga att ersätta bolaget brist i medel för vilka de varit redovisningsskyldiga i tjänsten oberoende av hur bristen uppkommit. Av en sammanlagd uppgiven brist på 5.000 kr har S styrkt att hon under 1967 betalt 300 kr till bolaget. Den omständigheten att orsaken till bristen ej utretts utgör ej skäl för att förvägra henne yrkat avdrag. Vid angivna förhållande får hon anses berättigad till avdrag för den förlust om 300 kr som hon lidit på grund av ersättningsskyldighet i tjänsten. (KR i Sthlm 16.9.72.)

Anm.: Se Svensk Skattetidning 1961 s 411 ff (Rabe). Se även Geijer m fl. Skattehandbok 7:e uppl s 106 och 412.

Ny bunn på egen fastighet till ersättning för vattentäkt på annans mark.

Besvär av L angående inkomsttaxering. — L yrkade vid beräkning av underskott av annan fastighet (hyresfastighet) avdrag för kostnad för anläggning av ny brunn med 5 160 kr, vilket avdrag vägrades av TN.

Efter besvär av L anförde länsskatterätten (LSR) i sitt beslut: Av utredningen i målet framgår att L låtit djupborra en brunn på den egna fastigheten. Vid angivna förhållanden finner LSR att kostnaderna för anläggning av den nya djupborrade brunnen i sin helhet bör hänföras till vid taxeringen inte avdragsgill kostnad för nyanläggning och beslutar därför lämna besvären utan bifall.

Hos KR anförde L att den granne, på vars mark den tidigare utnyttjade brunnen var belägen, aldrig nekat dem som bodde i L:s fastighet att använda vattentäkten. Grannen hade inte heller påfordrat att L skulle anlägga egen brunn. Vattentillgången i den på grannens mark belägna brunnen hade emellertid minskat under senare år, varför L ansett det nödvändigt att borra egen brunn. — KR: ej ändring. (KR i Sthlm 11.10.72.)

Anm.: Se RÅ 1954:1343, 1968:4271.

Har omstationeringstraktamente avsett att täcka resor till hemorten?

Besvär av mariningenjören E angående inkomsttaxering 1968. — E, som hade familjebostad i Uppsala samt den 1.4.1967 omplacerats från Stockholm till Vaxholm och i samband därmed beviljats anstånd med omstationering, hade under beskattningsåret 1967 uppburit omstationeringstraktamente med 5 146 kr. Detta traktamente var beräknat efter 26 kr per dygn. Vid kommendering utanför Vaxholm hade omstationeringstraktamentet helt eller delvis reducerats. Han hade inte haft fria resor till hemorten.

KR ansåg att omstationeringstraktamentet inte varit avsett att täcka utgifter för resor mellan Vaxholm och Uppsala. Kostnader för hemresor till Uppsala ansågs därför i och för sig avdragsgilla. Genom hemresorna hade E emellertid inbesparat

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:16:48

utgifter som skolat täckas med det icke skattepliktiga traktamentet. Då det fick anses att de inbesparade utgifterna inte understigit kostnader för resor till hemmet förklarades E inte berättigad till något avdrag för kostnader för sådana resor. (KR i Sthlm 19.9.72.)

Anm.: Se RÅ 1958 ref 14 (Skattenytt 1958 s 299), 1961:435, 1965:1806, 1966:36, 1968 ref 70 I och II (Skattenytt 1969 s 253) och 1969:1669.

Avdrag för resor till och från arbetet för skattskyldig under utlandstjänstgöring för SIDA med obeskattade utlandstillägg

Besvär av TI angående adjunkten N:s inkomsttaxering 1968. — N, som under 1967 varit anställd hos SIDA och arbetat i Nairobi, hade yrkat avdrag för kostnader för resor till och från arbetsplatsen med 1 944 kr. — TN vägrade men PN medgav på N:s yrkande avdraget. Enligt PN kunde ett generellt uttalande som SIDA gjort angående förmodade förhållanden beträffande utlandstilläggets tillräcklighet och SIDA:s beredvillighet att svara för resorna mellan bostad och arbetsplats inte tillmätas sådant vitsord att N:s besvär inte borde bifallas.

Hos KR åberopade TI 32 § 3 mom. 1 st KL samt p 4 1 och 2 st anvisningarna till samma lagrum. TI yrkade att avdraget skulle vägras. – KR: ej ändring. (KR i Sthlm 27.9.72.)

Fältflygares avdrag för resor mellan bostad och undervisningsanstalt under kostnadsfri civilanställningsutbildning

Besvär av S angående inkomsttaxering 1970. — S var gift och bosatt i Nyköping. Han var anställd som fältflygare vid Kungl Södermanlands Flygflottilj i Nyköping. Under tiden 24.2—28.3 och 17.11—19.12 deltog han med oavkortad lön i civilanställningsutbildning vid undervisningsanstalt i Norrköping. Traktamente utgick icke under utbildningstiden.

S yrkade vid beräkning av inkomst av tjänst avdrag med 2 340 kr för kostnader för resor med egen bil mellan bostaden i Nyköping och undervisningsanstalten i Norrköping. — PN vägrade avdrag och anförde: S har icke visat att studierna varit nödvändiga i och för tjänsten som fältflygare. Vid sådana förhållanden är de med studierna förenade kostnaderna icke avdragsgilla.

KR yttrade: Enligt vad handlingarna utvisar har S under tiden för utbildningen i Norrköping uppburit oavkortad lön. S får under ifrågavarande tid anses ha fullgjort sin tjänst. Han är därför berättigad till avdrag för kostnader för resor mellan Nyköping och Norrköping. Mot skäligheten av yrkat belopp har invändning ej gjorts. Med hänsyn härtill och till vad i övrigt i målet förekommit får S anses berättigad till avdrag för ifrågavarande resekostnader med 2 340 kr. (KR i Sthlm 5.10.72.)

Anm.: Jfr Ekonomiska föreskrifter för flygvapnet C nr 55/1955.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:16:48

Riksdagsmans representationskostnader

Besvär av TI angående riksdagsmannen H:s inkomsttaxering 1970. — H var bosatt i K och hade i ersättning för riksdagsmannauppdrag uppburit 53 256 kr, därav 3 600 kr utgjorde kostnadsersättning. H yrkade vid beräkning av sin inkomst av tjänst avdrag för kostnader för uppdraget med bl a 700 kr avseende representation. — TN medgav avdraget.

TI yrkade hos PN att avdraget skulle vägras och anförde: Ifrågavarande utgifter kan icke mot bestämmelserna i anvisningarna till 20 § KL och riksskattenämndens anvisningar angående avdrag för kostnad för representation och liknande ändamål anses hänförliga till omkostnader i förvärvskälla.

PN lämnade TI:s talan utan bifall och yttrade: Tillräckliga skäl att vägra H av TN med 700 kr medgivet avdrag för kostnader för representation kan ej anses föreligga.

Hos KR fullföljde TI sin talan. Enligt TI kunde H ej anses ha haft avdragsgilla representationskostnader i och för uppdraget som riksdagsman. — H invände: I sin egenskap av ordförande i både partidistriktet och landstingsgruppen fick han som riksdagsman ofta besök i riksdagen för överläggningar i olika frågor. Detta medförde, att han med utövande av sedvanlig gästfrihet fick kostnader som måste täckas inom ramen för utgående kostnadsersättning. Någon i detalj specificerad kostnadsredovisning för 1969 var han inte i stånd att prestera.

KR biföll TI:s talan, enär vad i målet förekommit inte utvisade att H fått vidkännas sådana kostnader som vid inkomsttaxering var att anse som avdragsgilla representationskostnader. (KR i Sthlm 13.9.72.)

(En ledamot av KR anförde till utveckling av sin mening: I anvisningarna punkt 2 till 32 § KL utsades att de särskilda omkostnader, som fullgörande av uppdrag som riksdagsledamot medförde, fick (utom i visst där angivet hänseende) helt avdragas. För att avdrag skulle kunna medges för representationskostnader erfordrades enligt 20 § KL att fråga var om omkostnader för intäkternas förvärvande och bibehållande. Vidare angavs i anvisningarna till samma paragraf att utgifter för representation och liknande ändamål var att hänföra till omkostnader i förvärvskälla endast om de hade omedelbart samband med verksamheten. I detta sammanhang var att beakta de anvisningar som lämnats av RN i RN:s meddelande 1967 nr 7:2 angående avdrag för representation och liknande ändamål. Såsom en allmän synpunkt yttrade RN att begreppet representation hade en i viss mån obestämd innebörd men att i allmänhet därmed torde avses den gästfrihet som på grund av sedvänja förekom i kommersiella och liknande sammanhang. Vid övervägande av vad H anfört till stöd för att avdragsrätt skulle föreligga för kostnader, som han ansett sig böra i egenskap av riksdagsman vidkännas för representation, framstod det såsom naturligt att H i viss utsträckning inte kunnat undandra sig särskilda kostnader som gemenligen ej utgjorde levnadskostnader. Det kunde dock inte anses förenligt med bestämmelserna i KL att medge H avdrag för ifrågavarande kostnader.)

Anm.: Jämför RÅ 1970 ref 36 (Skattenytt 1971 s 105). Riksdagsman fick avdrag för hyreskostnader i Stockholm under tid då riksdagen ej var samlad.

Kostnad för psykoanalys

Besvär av leg. läkaren B angående inkomsttaxering 1970. — B tjänstgjorde under 1969 på psykiatrisk klinik vid ett kommunalt sjukhus. Hon yrkade avdrag med

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:16:48

5 670 kr för psykoanalys. Psykoanalysen var en speciell psykiatrisk behandlingsform som en del psykiater själva genomgick för att kunna åtaga sig särskilt krävande behandling av patienter. Det krävdes av läkaren att han kände till och kunde kontrollera sina egna reaktioner samt att han kunde upprätthålla den egna psykiska balansen trots den påfrestning som behandlingen av vissa psykiskt sjuka patienter innebar. Analysen kunde jämställas med en skyddsåtgärd och var nödvändig för intäkternas förvärvande. — PN medgav avdraget.

KR vägrade emellertid avdrag. KR åberopade samma motivering som RR använt i RÅ 1970 ref. 22 I (se Skattenytt 1970 s 491—92 och kom till slutsatsen att behandling eller undersökning med psykoanalys icke kunde anses ha sådant samband med B:s yrkesutövning, att kostnaden var avdragsgill vid taxeringen, varför TI:s talan bifölls. (KR i Sthlm 5.10.72.)

Parkeringsavgifter vid bilresor till och från arbetet

Besvär av N angående inkomsttaxering. — TN medgav N avdrag för kostnaderna för resa med eget fordon mellan bostad och arbetsplats enligt riksskattenämndens anvisningar. Avdrag vägrades N för parkeringsavgifter, 50 kr för månad. — PN vägrade också avdraget för parkeringsavgifter.

KR, där N fullföljde sin talan yttrade: Avdrag för resa med eget fordon mellan bostad och arbetsplats skall enligt punkt 4 andra st anvisningarna till 33 § KL beräknas enligt schablon med för hela riket gällande belopp. Sådana särskilda förutsättningar för annan beräkning av avdraget som anges i tredje stycket samma anvisningspunkt är ej för handen. (KR i Sthlm 12.10.72.)

Anm.: Se Geijer m fl Skattehandbok I s 402 samt prop 1969:29.

Lärares inköp av bokverk

Besvär av läroverksadjunkten T angående inkomsttaxering 1970. — T yrkade avdrag med 375 kr för inköp av bokverket "Den Svenska Historien". Avdragsbeloppet avsåg en tredjedel av kostnaden för hela verket, 1 120 kr. Hans avsikt var att fördela kostnaden på tre taxeringsår. — KR vägrade avdraget, enär — såvitt visats — bokverket inte varit nödigt för T:s fullgörande av sin tjänst som lärare. (KR i Sthlm 26.10.72.)

Inköp av plåt för reparation senare år

Besvär av B angående inkomsttaxering 1967. — TN och PN vägrade B avdrag med 7.936 kr för plåt som skulle användas för omläggning av taket på en ekonomibyggnad. PN uttalade att plåten under beskattningsåret (1966) ej använts för sådant ändamål att kostnaden för densamma vore avdragsgill.

Efter besvär medgav KR avdrag och uttalade: Då av utredningen i målet icke framgår annat än att den plåt som inköpts under 1966 sedermera använts för underhållsarbeten på ekonomibyggnader, är B berättigad till avdrag vid nu föreva-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:16:48

rande taxering med 7 936 kr för underhållskostnaderna i fråga. (KR i Sthlm 12.10.72.)

Anm.: Jämför RÅ 1959 ref 23 där fråga var om taktegel som ett år inköptes för att användas till ombyggnad, dvs till icke avdragsgillt ändamål. Den skattskyldige kunde då inte lagligen få avdrag. Tre år senare använde han det för reparation och då var det avdragsgillt i princip. Enligt kontantprincipen hade han då försuttit avdragsmöjligheten. RR medgav avdrag under åberopande av att avdragsrätt uppkom först då kostnaden blivit avdragsgill, dvs då arbetet utförts. — I det nu aktuella målet skedde inköpet för ett avdragsgillt ändamål, något som inte bestritts. Då föreligger avdragsrätt med hänsyn till kontantprincipen så länge man inte har anledning tvivla på ändamålet. Jfr det i Geijer m fl s 498 nämnda fallet RÅ 1940, Fi 8, där en fastighetsägare fick avdrag för inköp av bräder i och för reparation för det år då inköpet skedde trots att bräderna icke kommit till användning samma år. – Korrektivet kan vara eftertaxering om det visar sig t ex att bräderna i stället används för ombyggnad.

Räknas barn som hemmavarande 1.11 året före taxeringsåret även om föräldern då var bosatt utomlands?

Besvär av M angående inkomsttaxering 1970. — M bodde och arbetade i Sverige 1968 och den 1.1—den 21.7 1969. Sistnämnda dag flyttade hon till Finland och återtog den faktiska vården av sitt barn, vilket hon fortlöpande försörjt genom fosterlön till barnets vårdare i Finland.

KR ansåg M böra bedömas såsom sådan ogift skattskyldig med hemmavarande barn som enligt 48 § KL och 8 § förordningen om statlig inkomstskatt i bestämmelsernas lydelse vid 1970 års taxeringar ägde rätt till det högre ortsavdraget. Ortsavdrag och avdrag för sjukförsäkringsavgift beräknades för 7/12 av beskattningsåret, förvärvsavdrag för barn medgavs med 3 000 kr och skatteavdrag med 4 500 kr. (KR i Sthlm 20.9.72.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:16:48